

Vec C-177/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

7. apríl 2020

Vnútroštátny súd:

Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

6. marec 2020

Žalobkyňa:

„Grossmania“ Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.

Žalovaný:

Vas Megyei Kormányhivatal

PRACOVNÝ DOKUMENT

[*omissis*]

Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Správny a pracovný súd Győr, Maďarsko) v konaní začatom na návrh obchodnej spoločnosti „Grossmania“ Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft. ([*omissis*] Lukácsháza, Maďarsko), žalobkyne [*omissis*], proti Vas Megyei Kormányhivatal (miestny orgán Vašskej župy, Maďarsko) ([*omissis*] Szombathely, Maďarsko), žalovanému [*omissis*], týkajúcom sa sporu v oblasti predaja pozemkov, vydáva toto

Rozhodnutie

Vnútroštátny súd [*omissis*] predkladá Súdnemu dvoru Európskej Únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

Má sa článok 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vykladať v tom zmysle, že ak Súdny dvor Európskej únie prostredníctvom rozhodnutia vydaného v rámci prejudiciálneho konania konštatuje nezlučiteľnosť právneho ustanovenia členského štátu s právom Únie, toto právne ustanovenie nemožno uplatniť ani v následných vnútroštátnych správnych alebo súdnych konaniach, a to bez ohľadu na to, že skutkové okolnosti následného konania nie sú úplne totožné so skutkovými okolnosťami predchádzajúceho prejudiciálneho konania?

[*omissis*] [procesné aspekty vnútroštátneho práva]

Odôvodnenie:

1. Okolnosti predchádzajúce sporu

Žalobkyňa je obchodná spoločnosť, ktorú založili štátni príslušníci iných členských štátov než Maďarska.

Žalobkyňa bola držiteľom práv na užívanie nasledovných nehnuteľností: Jánosháza (Maďarsko), odkazy na údaje katastra nehnuteľností 0168/2, 0184/24, 0224/1, 0134/15 a 0238/2; Duka (Maďarsko), odkazy na údaje katastra nehnuteľností 010/9 a 0241/2.

Práva žalobkyne na užívanie uvedených nehnuteľností boli vymazané z katastra nehnuteľností na základe § 108 ods. 1 a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (zákon č. CCXII z roku 2013, ktorým sa stanovujú niektoré ustanovenia a prechodné opatrenia týkajúce sa zákona č. CCXII z roku 2013 o predaji poľnohospodárskych a lesných pozemkov; ďalej len „zákon z roku 2013 o prechodných opatreniach“), a § 94 ods. 5 az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (zákon

č. CXLI z roku 1997 o katastri nehnuteľností; ďalej len „zákon o katastri nehnuteľností“).

Žalobkyňa nepodala proti výmazu svojich práv na užívanie odvolanie.

Súdny dvor Európskej únie [ďalej len „Súdny dvor“] rozsudkom zo 6. marca 2018 [SEGRO a Horváth] v spojených veciach C-52/16 a C-113/16 konštatoval, že článok 63 ZFEÚ bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, podľa ktorej predtým zriadené práva na užívanie poľnohospodárskych pozemkov, ktorých držitelia nie sú blízkymi príbuznými vlastníka týchto pozemkov, zanikajú *ex lege* a v dôsledku toho sa vymažú z katastrov nehnuteľností.

V dôsledku toho žalobkyňa podala na Vas Megyei Kormányhivatal Celldömölki Járási Hivatala (okresný úrad Celldömölk, ktorý patrí medzi miestne orgány Vašskej župy, Maďarsko; ďalej len „správny orgán prvého stupňa“) žiadosť o vykonanie opätovného zápisu svojich práv na užívanie uvedených nehnuteľností.

Správny orgán prvého stupňa rozhodnutím [*omissis*] zo 17. mája 2019 zamietol žiadosť žalobkyne s odkazom na § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach a na § 37 ods. 1 a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (zákon č. CXXII z roku 2013 o predaji poľnohospodárskych a lesných pozemkov; ďalej len „zákon z roku 2013 o poľnohospodárskych pozemkoch“).

Žalobkyňa podala v správnom konaní odvolanie a žalovaný rozhodnutím [*omissis*] z 5. augusta 2019 potvrdil rozhodnutie [*omissis*] správneho orgánu prvého stupňa. Žalovaný sa vo svojom odôvodnení odvolal na § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach a na § 94 ods. 5 zákona o katastri nehnuteľností. Uviedol, že žiadosť o opätovné zapísanie práv nie je prípustná, keďže § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach a § 37 ods. 1 zákona z roku 2013 o poľnohospodárskych pozemkoch sú stále v platnosti. Podľa jeho názoru bol rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach C-52/16 a C-113/16 prijatý v súvislosti s konkrétnymi prípadmi a môže sa uplatniť len na prípady, na ktoré sa vzťahujú návrhy na začatie prejudiciálneho konania. Tento predpoklad podporuje tiež § 108 ods. 4 a 5 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach. Na druhej strane žalovaný poznamenal, že rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-235/17 sa nerozhodlo o opätovnom zápise vymazaných práv na užívanie, ale o finančnej náhrade. Žalovaný dospel záveru, že nie je oprávnený vykonať opätovný zápis predtým vymazaných práv na užívanie, a to ani na návrh účastníka konania, ani *ex offo*.

Žalobkyňa podala proti rozhodnutiu žalovaného žalobu.

Žalovaný navrhuje zamietnuť žalobu.

2. Právna úprava Únie

Článok 63 ods. 1 ZFEÚ

„V rámci ustanovení tejto kapitoly sú zakázané všetky obmedzenia pohybu kapitálu medzi členskými štátmi navzájom a členskými štátmi a tretími krajinami.“

Článok 267 ZFEÚ

„Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú:

- a) výkladu zmlúv;
- b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

Ak sa takáto otázka položí v prebiehajúcim konaní pred súdnym orgánom členského štátu v súvislosti s osobou, ktorá je vo väzbe, Súdny dvor Európskej únie koná bezodkladne.“

Článok 91 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora

„Rozsudok je záväzný odo dňa vyhlásenia.“

3. Vnútroštátna právna úprava

§ 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach:

„Všetky práva na užívanie nehnuteľnosti a na branie úžitkov existujúce k 30. aprílu 2014, zriadené na dobu neurčitú alebo na dobu určitú, ktorá uplynie po 30. aprílu 2014, na základe zmluvy medzi osobami, ktoré nie sú v blízkom príbuzenskom vzťahu, zaniknú *ex lege* 1. mája 2014“.

§ 37 ods. 1 zákona z roku 2013 o poľnohospodárskych pozemkoch:

„Zriadenie práv na užívanie nehnuteľnosti a na branie úžitkov na základe zmluvy je neplatné, pokiaľ zmluva nezriaďuje toto právo v prospech osoby v blízkom príbuzenskom vzťahu.“

4. Dôvody návrhu na začatie prejudiciálneho konania

4.1 Precedensy a rozsudky Súdneho dvora

Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Správny a pracovný súd Szombathely, Maďarsko) predložil Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý sa týka § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach a § 94 ods. 5 zákona o katastri nehnuteľností.

Súdny dvor rozsudkom v spojených veciach C-52/16 a C-113/16 konštatoval, že článok 63 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, podľa ktorej predtým zriadené práva na užívanie poľnohospodárskych pozemkov, ktorých držitelia nie sú blízkymi príbuznými vlastníka týchto pozemkov, zanikajú *ex lege* a v dôsledku toho sa vymažú z katastrov nehnuteľností.

Na základe tohto rozsudku Súdneho dvora maďarské súdy v konaniach, ktoré boli prerušené z dôvodu uvedeného prejudiciálneho konania, zrušili správne rozhodnutia, ktorými bol nariadený výmaz práv na užívanie.

V súvislosti s uvedenou vnútroštátnou právnou úpravou sa tiež začalo konanie o nesplnení povinnosti proti Maďarsku, ktoré viedlo k vydaniu rozsudku Súdneho dvora z 21. mája 2019 vo veci C-235/17. Podľa uvedeného rozsudku Maďarsko nepreukázalo, že cieľom zrušenia práv na užívanie, ktorých priamymi alebo nepriamymi držiteľmi sú štátni príslušníci iných členských štátov než Maďarska, zakotveného v napadnutej právnej úprave je zabezpečiť dosiahnutie cieľov verejného záujmu, ktoré uznáva judikatúra Súdneho dvora alebo sú uvedené v článku 65 ods. 1 písm. b) ZFEÚ, ani to, že toto zrušenie je na účely dosiahnutia týchto cieľov primerané a koherentné, alebo že sa obmedzuje na opatrenie, ktoré sú na ich dosiahnutie potrebné. Na druhej strane uvedené zrušenie nie je v súlade s článkom 17 ods. 1 [Charty základných práv Európskej únie; ďalej len „Charta“]. V dôsledku toho prekážky voľného pohybu kapitálu vzniknuté zbavením majetku nadobudnutého na základe kapitálu, ktorý je chránený článkom 63 ZFEÚ, nemožno odôvodniť. Za týchto podmienok treba konštatovať, že Maďarsko si tým, že prijalo napadnutú právnú úpravu a v dôsledku toho zrušilo *ex lege* práva na užívanie poľnohospodárskych pozemkov nachádzajúcich sa v Maďarsku, ktorých priamymi alebo nepriamymi držiteľmi sú štátni príslušníci iných členských štátov, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ustanovení článku 63 ZFEÚ v spojení s článkom 17 Charty.

4.2 V súčasnosti platná maďarská práva úprava

§ 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach zostáva v platnosti aj po uvedených rozsudkoch Súdneho dvora.

Zákonodarca doplnil tento paragraf o dva nové odseky.

Podľa § 108 ods. 4 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach, ak je na základe súdneho rozhodnutia potrebné obnoviť právo zaniknuté na základe odseku 1, ale z dôvodu formálnej alebo hmotnoprávnej vady by toto právo ani nemalo byť zapísané v súlade s právnou úpravou platnou v čase jeho prvého zápisu, orgán poverený správou katastra nehnuteľností informuje prokuratúru a preruší konanie až do ukončenia vyšetrovania prokuratúry a následného súdneho konania.

Podľa § 108 ods. 5 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach sa za vadu na účely odseku 4 považuje prípad, ak:

- a) držiteľom práva na užívanie je právnická osoba;
- b) právo na užívanie alebo právo na branie úžitkov bolo zapísané do katastra nehnuteľností po 31. decembri 2001 v prospech držiteľa práva, ktorý je právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá nie je maďarským štátnym príslušníkom;
- c) v čase podania návrhu na zápis práva na užívanie alebo práva na branie úžitkov si nadobudnutie práva vyžadovalo v súlade s vtedy platnou právnou úpravou osvedčenie alebo povolenie vydané iným orgánom a dotknutá osoba tento dokument nepredložila.

4.3. Rozhodnutie Alkotmánybíróság (Ústavný súd, Maďarsko) č. 25/2015 z 21. júla 2015, a jeho dôsledky

Alkotmánybíróság (Ústavný súd, Maďarsko) vo svojom rozhodnutí č. 25/2015 z 21. júla 2015 rozhodol o § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach. Vo výroku uvedeného rozhodnutia konštatoval, že vznikla situácia nezlučiteľná s maďarskou ústavou z dôvodu, že zákonodarca v súvislosti s právami na užívanie pozemkov a branie úžitkov, ktoré zanikli podľa § 108 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach, nezaviedol pravidlá umožňujúce nahradiť mimoriadnu majetkovú škodu, ktorá sa v rámci vyrovnania medzi zmluvnými stranami nemohla požadovať, ale vzťahovala sa na platnú zmluvu. Alkotmánybíróság (Ústavný súd, Maďarsko) vyzval zákonodarcu, aby odstránil tento nedostatok, ktorý je v rozpore s ústavou, najneskôr do 1. decembra 2015.

Do dnešného dňa neboli prijaté žiadne právne ustanovenia, ktoré by vyriešili túto situáciu, ktorú Alkotmánybíróság (Ústavný súd, Maďarsko) označil za nezlučiteľnú s ústavou, a ktoré by stanovili najmä odškodnenie v prospech držiteľov práv na užívanie pozemkov a na branie úžitkov.

Pre fyzické a právnické osoby, akou je žalobkyňa, z toho na jednej strane vyplýva, že maďarské orgány na základe § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach neschvália žiadosti o opätovné zapísanie práv na užívanie a na branie úžitkov a na druhej strane, že z dôvodu neexistencie právnych ustanovení, ktoré by zaviedli finančnú náhradu za výmaz týchto práv, nie je možné stanoviť sumu ako odškodnenie, ktoré umožňuje nahradiť majetkovú škodu.

Súdny dvor rovnako v rozsudku vo veci C-235/17 konštatoval, že zbavenie majetku uskutočnené napadnutou právnou úpravou nie je odôvodnené verejným záujmom a nie je upravený ani systém včasného vyplatenia spravodlivej náhrady. Uvedená právna úprava teda zasahuje do vlastníckeho práva zaručeného článkom 17 ods. 1 Charty (bod 129).

4.4. Rozdiel medzi skutkovými stavmi

Skutkové okolnosti tvoriace základ tohto sporu sa od skutkových okolností, ktoré viedli k spojeným veciam C-52/16 a C-113/16, o ktorých rozhodol Súdny dvor, odlišujú v tom, že žalobkyňa v tomto spore nepodala odvolanie proti správny rozhodnutiam, ktoré vymazali jej práva na užívanie, zatiaľ čo v uvedených prejudiciálnych veciach sa žalobcovia odvolali proti správny rozhodnutiam, ktoré vymazali ich práva na užívanie.

V prejednávanej veci žalobkyňa na základe rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-52/16 a C-113/16 podala žiadosť o opätovné zapísanie svojich vymazaných práv na užívanie vzhľadom na skutočnosť, že Súdny dvor konštatoval, že maďarská právna úprava v tejto oblasti je v rozpore s právom Únie. Žalobkyňa nezískala za výmaz svojich práv na užívanie ani žiadnu finančnú náhradu, keďže v tomto smere neboli prijaté žiadne právne ustanovenia.

Vzhľadom na to, že maďarská právna úprava bola v rozpore s právom Únie, a že žalobkyňa nebola finančne odškodnená, jedinou možnosťou žalobkyne bolo preto požiadať o opätovné zapísanie svojich vymazaných práv na užívanie.

Žalovaný však uvádza, že výmaz práv na užívanie sa uskutočnil správne v súlade s vtedy platnou právnou úpravou, a že § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach – ktorý je v súčasnosti v platnosti – bráni opätovnému zápisu.

4.5. Účinky erga omnes a časové účinky rozhodnutí o prejudiciálnych otázkach

Prvý problém položenej prejudiciálnej otázky sa týka všeobecne záväzných účinkov rozhodnutí o prejudiciálnych otázkach, a to ich účinkov *erga omnes*.

Súdny dvor vo svojom rozsudku z 27. marca 1963, *Da Costa a i.* (spojené veci 28/62 až 30/62, Zb. s. 75), konštatoval, „že hoci článok 177 tretí odsek bezvýhradne vyžaduje od vnútroštátnych súdov, proti ktorých rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, predložiť Súdnemu

dvoru akúkoľvek im položenú otázku výkladu, výklad podaný Súdny dvorom podľa článku 177 ich môže tejto povinnosti zbaviť, najmä v prípade, keď položená otázka je identická s otázkou, ktorá už bola predmetom rozhodnutia v obdobnej veci“.

Súdny dvor v rozsudku zo 6. októbra 1982, CILFIT a i. (283/81), s odkazom na už citovaný rozsudok Da Costa a i., spresnil, že „rovnaký účinok môže vo vzťahu k obmedzeniam povinnosti formulovanej v článku 177 treťom odseku vyplynúť z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá rieši sporný právny problém, a to bez ohľadu na povahu konania, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, a aj bez úplnej zhodnosti sporných otázok“.

Na záver Súdny dvor v rozsudku CILFIT a i. konštatoval, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo že Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva, alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom nijaké rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva.

Pokiaľ ide o problém súvisiaci s časovými účinkami, v judikatúre Súdneho dvora je obvyklé, že rozhodnutia o prejudiciálnych otázkach týkajúcich sa výkladu majú účinky *ex tunc*, teda retroaktívne účinky. To v podstate znamená, že právna úprava Spoločenstva sa musí uplatňovať vo vykladanom zmysle od nadobudnutia účinnosti. Súdny dvor v rozsudku vo veciach [66/79, 127/79 a 128/79] o výklade s retroaktívnymi účinkami uviedol, že výklad ustanovenia práva Spoločenstva, ktorý podáva Súdny dvor, ak je to potrebné, objasňuje a spresňuje význam a pôsobnosť tohto ustanovenia tak, ako sa má alebo sa malo chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudlo účinnosť. Dôsledkom toho je, že súd môže a má uplatňovať takto vykladané ustanovenie, a to aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad.

Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd, Maďarsko) rozhodol o uvedených problémoch vo svojom zásadnom rozhodnutí v správnej veci č. 1815/2008 týkajúcom sa registračnej dane. Na základe skutkových okolností správny orgán vyrubil žalobcovi registračnú daň, pričom nevzal do úvahy tvrdenie žalobcu, v zmysle ktorého Súdny dvor rozhodol, že maďarské sadzby registračnej dane boli v rozpore s právom Únie. Súd prvého stupňa žalobu zamietol, keďže sa domnieval, že žalovaný správny orgán postupoval počas správneho konania v súlade s platnou právnou úpravou.

Podľa Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd, Maďarsko) maďarské súdy nemôžu nezohľadniť judikatúru Súdneho dvora. Pripomenul, že Súdny dvor vydal zásadné rozhodnutia o vzťahu medzi právom Spoločenstva a vnútroštátnym právom, na

ktoré sa žalobca odvoláva aj vo svojom kasačnom opravnom prostriedku, pričom samotný Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd, Maďarsko) uviedol tie najdôležitejšie rozhodnutia vo svojom rozsudku.

Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd, Maďarsko) totiž uviedol, že podľa názoru súdu prvého stupňa žalovaný vydal svoje rozhodnutie v súlade s právnou úpravou platnou v tom čase, a preto sa kladie otázka o záväzných účinkoch a časových účinkoch práva Spoločenstva a rozsudkov Súdneho dvora. Pokiaľ ide o všeobecne záväzné účinky (účinky *erga omnes*) rozhodnutí o prejudiciálnych otázkach, doktrína nebola jednotná, keďže sa Súdny dvor k tejto otázke ešte jasne nevyjadril. Z judikatúry však možno vyvodiť, že je uplatniteľná na všetky prípady, a že má záväzné účinky. Tento predpoklad podporuje stanovisko súdu uvedené vo veciach *Da Costa a i.* [28/62 až 30/62] a *CILFIT a i.* [283/81], podľa ktorých majú rozhodnutia o prejudiciálnych otázkach v podstate normatívnu silu, ktorá im umožňuje mať právne účinky aj v iných prípadoch, keďže povinnosť položiť prejudiciálnu otázku je v prípade potreby zbavená svojho účelu a dokonca aj podstaty, ak položená otázka je v podstate zhodná s otázkou, ktorá už bola predmetom konania o prejudiciálnej otázke v podobnej veci. Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd, Maďarsko) poznamenal, že tieto úvahy sú relevantné, pretože Súdny dvor rozhodol v dvoch [spojených veciach] (C-290/05 a C-333/05) o zlučiteľnosti maďarskej registračnej dane s právom Spoločenstva.

Pokiaľ ide o časové účinky, Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd, Maďarsko) uviedol, že v čase, keď súd prvého stupňa vydal svoj rozsudok, Súdny dvor už vydal rozsudok vo veci maďarskej registračnej dane, a preto obsah tohto rozsudku Súdneho dvora nemal byť nezohľadnený z dôvodu, že nebol vydaný ešte v čase, keď žalovaný vydal svoje rozhodnutie.

Na základe zásady práva stanovenej Súdny dvorom mal samotný žalovaný vykladať vzťah medzi maďarskou registračnou daňou a právom Spoločenstva v rovnakom zmysle, aký stanovil Súdny dvor v [spojených veciach C-290/05 a C-333/05]. Vzhľadom na účinky *ex tunc* bolo rozhodnutie žalovaného už v rozpore so zákonom podľa právnej úpravy platnej v čase jeho vydania, keďže určitá časť uvedenej právnej úpravy (sadzby registračnej dane) bola v rozpore s právom Spoločenstva.

Súd prvého stupňa mal preto tiež uplatniť úvahy uvedené Súdny dvorom v [spojených veciach C-290/05 a C-333/05] vo veci, o ktorej rozhodoval, a nemal nerešpektovať tento rozsudok s odôvodnením, že žalobca sa môže domáhať daňového preplatku v osobitnom konaní.

4.6. Problémy týkajúce sa tohto súdneho konania

Počas správneho konania, ktoré predchádzalo tomuto súdnemu konaniu, si žalovaný aj správny orgán prvého stupňa boli vedomí obsahu rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-52/16 a C-113/16, podľa ktorého bol § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach v rozpore s právom Únie. Na

rozdiel od veci, o ktorej rozhodoval Legfelsőbb Bíróság (Najvyšší súd, Maďarsko), v rámci správneho konania už bolo známe rozhodnutie o prejudiciálnej otázke, v ktorom sa konštatovalo, že uplatniteľné vnútroštátne právne ustanovenie je v rozpore s právom Únie.

Rozdiely v skutkovom stave vyvolávajú pochybnosti. Podľa skutkových okolností rozsudku vydaného v spojených veciach C-52/16 a C-113/16 žalovaní podali žalobu proti správnym rozhodnutiam, ktoré vymazali ich práva na užívanie alebo na branie úžitkov. Na druhej strane skutkové okolnosti prejednávanej veci sa odlišujú od týchto skutkových okolností, keďže žalobkyňa nepodala žiaden opravný prostriedok proti správnym rozhodnutiam, ktoré vymazali jej práva na užívanie, ale na základe rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-52/16 a C-113/16 podala žiadosť o opätovné zapísanie svojich práv na užívanie vzhľadom na to, že § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach bol v rozpore s právom Únie. Žalovaný žiadosť žalobkyne zamietol.

Podľa rozsudku Da Costa a i. súd, ktorý rozhoduje na poslednom stupni, nemá povinnosť podať návrh na začatie prejudiciálneho konania v prípade, ak výklad podaný Súdny dvorom podľa článku 177 [Pozn.: v súčasnosti článok 267 ZFEÚ] zbavuje uvedenú povinnosť svojho účelu; najmä v prípade, keď položená otázka je v podstate totožná s otázkou, ktorá už bola predmetom konania o prejudiciálnej otázke v podobnej veci.

Na základe rozsudku CILFIT a i. môže rovnaký účinok vyplynúť z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá rieši sporný právny problém, a to bez ohľadu na povahu konania, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, a aj bez úplnej zhodnosti sporných otázok.

Smer vytýčený uvedenými rozhodnutiami Súdneho dvora umožňuje naznačiť odpoveď, podľa ktorej sa rozhodnutie prijaté v rámci prejudiciálneho konania vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu uplatňuje na následné konanie pred vnútroštátnym súdom, aj keď položená otázka nie je presne zhodná s predchádzajúcou otázkou alebo ak sa obe otázky zhodujú len vo svojej podstate.

V súvislosti s prejednanou vecou Súdny dvor vo svojom rozsudku v spojených veciach C-52/16 a C-113/16 jasne uviedol, že § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach – na ktorý sa odvoláva žalovaný – je v rozpore s právom Únie. Podľa názoru vnútroštátneho súdu je to tak aj v prejednávanej veci, keďže položená prejudiciálna otázka sa netýka tohto odseku, ale týka sa otázky, či v prípade skutkových okolností, ktoré nie sú úplne zhodné, môže vnútroštátny súd neuplatniť vnútroštátne právne ustanovenie, ktoré, ako rozhodol Súdny dvor v predchádzajúcom rozhodnutí, je v rozpore s právom Únie. Skutkové okolnosti oboch prípadov sa teda odlišujú, ale uplatniteľné právne ustanovenie je rovnaké.

Rovnako sa kladie otázka, či súd rozhodujúci v prejednávanej veci, ktorý neuplatnil § 108 ods. 1 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach, pretože je

v rozpore s právom Únie, môže uložiť žalovanému povinnosť uskutočniť v prípade žalobkyne konanie o opätovnom zápise, v ktorom by žalovaný mohol uplatniť § 108 ods. 4 a 5 zákona z roku 2013 o prechodných opatreniach, ktoré medzitým nadobudli účinnosť.

[*omissis*] [procesné aspekty vnútroštátneho práva]

V Győri 6. marca 2020

[*omissis*] [podpisy]

PRACOVNÝ DOKUMENT